

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13Ps/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820200381
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820200381.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci posudzovaného: P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., I. č. XX/X, zastúpeného procesnou opatrovníčkou F. F., bytom O., 1. mája č. X/X, za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza, o návrhu navrhovateľky: L. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., I. č. XX/X, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony posudzovaného, takto

rozhodol:

I. Súd o b m e d z u j e P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., I. č. XX/X spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným aj nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám a nie je spôsobilý sám konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami a nie je spôsobilý rozhodovať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

II. Súd u s t a n o v u j e P. F., nar. XX.XX.XXXX, čiastočne obmedzenému na spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., I. č. XX/X.

III. Oprávnením aj povinnosťou opatrovníka je starať sa o čiastočne nesvojprávneho P. F., nar. XX.XX.XXXX, zastupovať pred súdmi, úradmi a inými štátnymi orgánmi, preberať za neho dôchodok a spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na jeho majetkových a iných právach.

IV. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu.

V. Opatrovník j e p o v i n n ý predkladať súdu najmenej dvakrát do roka, a to k 31.01. a 31.07. kalendárneho roka, správy o čiastočne nesvojprávnom P. F., nar. XX.XX.XXXX a správy o nakladaní s jeho majetkom 1-krát ročne najneskôr do 31.01. nasledujúceho roka.

VI. Štátu sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným na Okresný súd Prievidza dňa 29.01.2020 domáhala obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u svojho manžela P. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je od roku 2011 psychiatrickým pacientom (liečil sa na depresie, pričom začal nadužívať alkohol v kombinácii s liekmi). Uviedla, že manžel nie je schopný postarať sa o veci dennej potreby, či chápať význam základných právnych úkonov. Zároveň žiadala určiť mu opatrovníka v tomto konaní.

2. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 18.02.2020 č. k. 13Ps/2/2020-17 ustanovil P. F. opatrovníka na zastupovanie menovaného v konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony v zmysle § 240 ods. 1 CMP a § 71 ods. 1 CSP.

3. Podaním zo dňa 12.03.2020 vstúpila do konania Okresná prokuratúra Prievidza.

4. Okresný súd Prievidza, po tom čo vypočul posudzovaného na pojednávaní dňa 03.06.2020, uznesením zo dňa 05.06.2020 č. k. 13Ps/2/2020-41 nariadil znalecké dokazovanie a znaleckou úlohou poveril MUDr. Máriu Majzlanovú, znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie a gerontopsychiatria).

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, posudzovaného, procesnej opatrovníčky, navrhovaného opatrovníka a znalkyne MUDr. Majzlanovej a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä návrhom, lekáorskými správami na č. I. 2 až 10, uznesením OS Prievidza zo dňa 18.02.2020 č. k. 13ps/2/2020-17, oznámením Okresnej prokuratúry Prievidza zo dňa 12.03.2020, uznesením OS Prievidza zo dňa 05.06.2020 č. k. 13Ps/2/2020-41, vyúčtovaním ZP č. 65/2020, znaleckým posudkom č. 65/2020 znalkyne MUDr. Majzlanovej, vyjadrením Okresnej prokuratúry Prievidza zo dňa 10.09.2020 a s ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový a právny stav veci:

6. Posudzovaný P. F. sa narodil dňa XX.XX.XXXX. Od roku 2011 je psychiatrickým pacientom, liečil sa na depresie a potom začal nadužívať alkohol v kombinácii s liekmi. Je doma na predčasnom starobnom dôchodku, denne je pod vplyvom alkoholu a liekov, alkohol pije vo veľkých množstvách. Opakovane sa liečil na psychiatrii v Bojniciach, vo Veľkom Záluží i na Prednej Hore. Zo záverov znaleckého posudku č. 65/2020 znalkyne MUDr. Márie Majzlanovej vyplýva, že posudzovaný z psychiatrického hľadiska trpí duševnou poruchou - Syndrómom závislosti na alkohole v IV. vývojovom štádiu (terminálnom) podľa Jellineka. Ochorenie v uvedenom štádiu je trvalého charakteru a prejavuje sa súborom psychických a telesných zmien vzniknutých ako dôsledok dlhoročného zneužívania alkoholu. Jeho osobnosť premorbídne sociabilná je v súčasnosti s organickými zmenami (s poškodením mozgu a centrálného nervového systému) zmiešanej etiológie (pôvodu), emotívne otupujúca sa, kognitívne upadajúca, ohľadom abúzu (zneužívania) alkoholu neschopná efektívnej liečby, ani zmeny svojho správania sa, rezistentná i voči akýmkoľvek intervenciám zvonku, neschopná abstinencie od alkoholu z vlastnej vôle, ale len v podmienkach so zamedzením prísunu alkoholu a pod dohľadom. Celkovo je neschopný samostatnej existencie bez rizika sebahrozovania sa, s odpadnutými morálnymi zábranami, so stupňujúcim sa pudovým konaním, zanedbáva svoj zdravotný stav, zlyháva v komplexných aktivitách, je potenciálne ľahšie manipulovateľný a ovplyvniteľný inými osobami (i vo svoj neprospech), neschopný účelnej manipulácie a hospodárenia s financiami (pretože by ich preferenčne použil na alkohol) a majetkom. Vzhľadom na uvedené sú u posudzovaného splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným aj nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami a nie je spôsobilý rozhodovať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

7. Navrhovateľka navrhla, aby P. F., nar. XX.XX.XXXX, bol obmedzený spôsobilosti na právne úkony tak, ako to uvádza znalkyňa a bol mu ustanovený za opatrovníka, aby ho mohol opatrovať, zastupovať v budúcnosti pred úradmi a inými inštitúciami.

8. Procesná opatrovníčka uviedla, že s návrhom navrhovateľky súhlasí a súhlasí, aby za opatrovníka posudzovanému Jánovi Machovi bol ustanovený syn posudzovaného E. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý s otcom a matkou žije v spoločnej domácnosti.

9. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť úkony, súd je pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

10. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/161/20160701>>.

11. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

12. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že celkový zdravotný a psychický stav posudzovaného P. F. si vyžaduje, aby bol čiastočne obmedzený spôsobilosti na právne úkony. Podľa znaleckých záverov ustanovenej znalkyne MUDr. Majzlanovej (znalecký posudok č. 65/2020 zo dňa 25.08.2020) nie je posudzovaný P. F. schopný v dôsledku svojej duševnej choroby samostatne fungovať. V súčasnej dobe posudzovaný P. F. trpí duševnou poruchou - Syndrómom závislosti na alkohole v IV. vývojovom štádiu (terminálnom) podľa Jellineka. Vzhľadom na uvedené súd P. F., nar. XX.XX.XXXX, obmedzil spôsobilosť na právne úkony tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným aj nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami a nie je spôsobilý rozhodovať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, t. j. obmedzil spôsobilosti na právne úkony v súlade s ustanoveniami § 10 OZ a § 231 a nasledujúcich CMP.

13. S konaním a rozhodnutím o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené aj konanie o ustanovení opatrovníka nesvojprávne. Takéto rozhodnutie je potrebné za účelom zabezpečenia ochrany všetkých práv nesvojprávneho. O ustanovení opatrovníka rozhodol súd v zmysle § 248 ods. 1, 2 a § 272 a nasl. CMP.

14. Súd ustanovil čiastočne nesvojprávne P. F. za opatrovníka syna E. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý prejavil záujem zabezpečovať mu komplexnú starostlivosť a ktorý opatrovníctvo v súčasnosti aj fakticky vykonáva, nakoľko žije s posudzovaným a matkou v spoločnej domácnosti. Syn posudzovaného spĺňa všetky predpoklady na ustanovenie do funkcie opatrovníka, nakoľko možno dôvodne predpokladať, že túto funkciu bude vykonávať čestne, zodpovedne a v záujme svojho čiastočne nesvojprávneho otca. Súčasne opatrovníkovi vymedzil rozsah jeho práv a povinností tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku, a to v zmysle § 274 ods. 2 CMP.

15. O trovách konania a trovách konania štátu rozhodol súd v zmysle § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.